

PATVIRTINTA
Marijampolės Sūduvos gimnazijos
direktoriaus 2021 m. kovo 30 d.
įsakymu Nr. V- 37

MARIJAMPOLĖS SŪDUVOS GIMNAZIJOS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO(SI) POREIKIŲ, UGDYMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Marijampolės Sūduvos gimnazijos mokinių, turinčių specialiųjų ugdymo(si) poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato mokinių, turinčių specialiųjų ugdymo(si) poreikių, priėmimo, ugdymo / mokymo organizavimą Marijampolės Sūduvos gimnazijoje (toliau – Gimnazija).

2. Aprašas sudarytas vadovaujantis Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-766 redakcija) „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3. Gimnazijos ir tėvų (globėjų, rūpintojų) įsipareigojimai užtikrinti mokinių ugdymą(si) / mokymąsi ir švietimo pagalbos teikimą atsižvelgiant į jų specialiuosius ugdymo(si) poreikius įteisinami mokymo sutartyje.

4. Švietimo pagalba mokiniams teikiama vadovaujantis: Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-663 „Dėl psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašo patvirtinimo“, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 „Dėl Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašo patvirtinimo“.

5. Mokinių kėlimas į aukštesnę klasę, jų perėjimas prie aukštesnio lygmens ugdymo programos, ugdymo programos kartojimas, jos baigimas ir pasiekimų gilinimas bei plėtojimas nustatomas, vadovaujantis Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu.

6. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS PRIĖMIMAS MOKYTIS PAGAL BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS

7. Asmuo, turintis specialiųjų ugdymosi poreikių ir pageidaujantis pradėti mokytis gimnazijoje pagal aukštesnio lygmens ugdymo programą, prie prašymo prideda įgyto išsilavinimo pažymėjimą; o pageidaujantis tęsti mokymąsi – mokymosi pasiekimų pažymėjimą arba pažymą apie mokymosi pasiekimus mokykloje, kurioje asmuo mokėsi prieš tai (toliau – ankstesnėje mokykloje).

8. Asmuo, baigęs individualizuotą pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, priimamas mokytis pagal pagrindinio ugdymo individualizuotos programos antrąją dalį, pateikęs pasiekimų pažymėjimą arba pažymą apie mokymosi pasiekimus.

9. Pagrindinio ugdymo **individualizuotos programos** baigiamosios klasės mokinys, turintis visų šios programos ugdymo plano dalykų metinius įvertinimus, laikomas baigusių pagrindinio ugdymo individualizuotą programą ir įgijusių teisę mokytis tik pagal socialinių įgūdžių ugdymo programą arba profesinio mokymo programas (jų modulius), skirtas asmenims, neįgijusiems pagrindinio išsilavinimo, ir pritaikytas jų specialiesiems ugdymosi poreikiams (t. y. **Sūduvos gimnazijoje į vidurinio ugdymo programą šie mokiniai nepriimami**).

III SKYRIUS

SPECIALIŲJŲ UGDYMO(SI) POREIKIŲ NUSTATYMAS, SPECIALIOJO UGDYMO(SI) IR ŠVIETIMO PAGALBOS SKYRIMAS

10. Mokinių specialiųjų ugdymo(si) poreikių pirminį įvertinimą atlieka Gimnazijos Vaiko gerovės komisija (toliau – VGK), mokinių specialiuosius ugdymo(si) poreikius (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertina Marijampolės pedagoginė psichologinė tarnyba (toliau – PPT), vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, grupių nustatymo ir specialiųjų ugdymosi poreikių skirstymo į lygius tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. V-1265/V-685/A1-317 ir Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1775 „Dėl mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“:

10.1. mokytojas, kai jam iškyla mokinio ugdymo sunkumų ir (ar) mokinio pasiekimai neatitinka Bendrosiose programose numatyto patenkinamo pasiekimų lygio, pildo anketą (Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 2 priedas) ir kreipiasi į gimnazijos VGK;

10.2. Gimnazijos VGK, gavusi mokytojo užpildytą anketą bei tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą (Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 4 priedas), atlieka pirminį įvertinimą ir pildo pažymą „Dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirminio / pakartotinio įvertinimo“ (Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 5 priedas);

10.3. Gimnazijos VGK, nusprendusi, kad mokiniui yra tikslinga pritaikyti ar individualizuoti Bendrąsias programas ir skirti specialųjį ugdymą(si), gavusi tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą (Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 6 priedas), kreipiasi į PPT dėl išsamesnio įvertinimo. VGK pateikia Pedagoginei psichologinei tarnybai pažymą „Dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirminio / pakartotinio įvertinimo“ ar jos kopiją, patvirtintą teisės aktų nustatyta tvarka bei mokinio rašto darbų, piešinių, o prireikus, mokinio sveikatos būklės įvertinimo dokumentus;

10.4. PPT atlieka įvertinimą, nustato specialiųjų ugdymosi poreikių lygį, skiria specialųjį ugdymą(si) ir (ar) švietimo pagalbą, bei siunčia gimnazijai pažymą „Dėl specialiojo ugdymosi ir (ar) švietimo pagalbos teikimo“ (Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl

išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 8 priedas).

11. Gimnazijos VGK įrašo mokinį į švietimo pagalbos gavėjų sąrašą, raštu suderintą su PPT ir einamųjų mokslo metų rugsėjo mėnesį (poreikiui esant ir sausio mėnesį), teikia tvirtinti Gimnazijos direktoriui.

12. Gimnazijos VGK kreipiasi į PPT dėl pakartotinio įvertinimo, jei tai rekomenduota ankstesniojo įvertinimo metu arba jei VGK yra nutarusi patikslinti išvadą apie specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) grupę, lygį arba bendrojo ugdymo Bendrųjų programų mokymo pritaikymą (pildomi Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 3–6 priedai).

13. Pedagogai ir su mokiniu dirbantys švietimo pagalbos specialistai pateikia VGK pasiekimų aprašą, kuriame apibūdina mokinio ugdymosi pasiekimus per laikotarpį nuo paskutinio įvertinimo PPT. VGK pateikia PPT pasiekimų aprašo kopiją, patvirtintą teisės aktų nustatyta tvarka.

14. Į PPT dėl pakartotinio įvertinimo gali kreiptis mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai).

15. Specialusis ugdymasis gali būti **nuolatinis** ar **laikinas**. Mokiniui padarius pažangą, gimnazijos VGK gali kreiptis dėl specialiojo ugdymo nutraukimo arba pakartotinio ugdymo(si) poreikių vertinimo. Specialieji ugdymo(si) poreikiai nėra kliūtis siekti norimo išsilavinimo.

IV SKYRIUS

UGDYMO ORGANIZAVIMAS IR ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMAS

16. Mokinių ugdymas organizuojamas vadovaujantis pagrindinio, vidurinio ugdymo Bendrosiomis programomis, bendraisiais ugdymo planais.

17. Pagrindinio ir vidurinio ugdymo Bendrosios programos pritaikomos, atsižvelgiant į nustatytus mokinio specialiuosius ugdymo(si) poreikius, mokinio, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus ir vadovaujantis PPT išvadamis bei rekomendacijomis.

18. Ugdomų dalykų Bendrąsias programas pritaiko ar individualizuoja ugdomo dalyko mokytojas, remdamasis PPT rekomendacijomis ir konsultuojamas gimnazijos specialiojo pedagogo (jeigu yra) arba psichologo.

19. Gimnazijos VGK suderina mokytojų sudarytas pritaikytas ir individualizuotas programas, kurias tvirtina Gimnazijos direktorius.

20. Švietimo pagalbą vykdo mokytojas, specialusis pedagogas (jeigu yra), socialinis pedagogas, psichologas.

21. Gimnazijos psichologas konsultuoja psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčius mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), mokytojus ir rengia individualias rekomendacijas mokinio psichologinėms, asmenybės ir ugdymosi problemoms spręsti bei kt.

22. Gimnazijos socialinis pedagogas padeda spręsti vaikų socialines problemas, bendradarbiaudamas su jų tėvais (globėjais, rūpintojais) bei pedagogais.

23. Gimnazijos VGK turi teisę kreiptis į savivaldybės vaiko teisių apsaugos tarnybą, kai vaiko tėvai (globėjai, rūpintojai) neužtikrina vaiko teisių ir teisėtų interesų gauti reikalingą pagalbą.

24. Mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymo(si) poreikių dėl išskirtinių gabumų, ugdymas gali būti spartinamas pagrindiniame ugdyme teisės aktų nustatyta tvarka.

25. Organizuojant mokinių ugdymą pamokoje ir mokytojui prašant arba vertinant mokinio pažangą, veiklose gali dalyvauti švietimo pagalbos specialistai.

26. Mokinių mokymosi pasiekimų patikrinimus pagal bendrojo ugdymo programas, gimnazija vykdo vadovaudamasi Mokymosi pasiekimų patikrinimų organizavimo ir vykdymo tvarkų aprašais.

27. Mokiniui, baigusiam bendrojo ugdymo programą, įgijusiam atitinkamą išsilavinimą, mokymosi pasiekimus įteisinantis dokumentas išduodamas vadovaujantis Pažymėjimų ir brandos atestatų išdavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. ISAK-236 (Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir

sporto ministro 2012 m. gegužės 17 d. įsakymo Nr. V-837 redakcija). Mokiniui, neįgijusiam pagrindinio ar vidurinio išsilavinimo, išduodamas mokymosi pasiekimų pažymėjimas.

V SKYRIUS

ĮVERTINIMO IR SPECIALIOJO UGDYMO(SI) IR (AR) ŠVIETIMO PAGALBOS SKYRIMO DOKUMENTŲ SAUGOJIMAS IR PERDAVIMAS

28. Mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, išvykstant į kitą mokyklą, jo specialiojo ugdymosi ir (ar) švietimo pagalbos skyrimo dokumentai perduodami tik gavus tos mokyklos pareikalavimą raštu su tėvų sutikimu.

29. Įvertinimo, specialiojo ugdymosi ir (ar) švietimo pagalbos skyrimo dokumentai VGK ir PPT saugomi bei tvarkomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka, kol įvertintajam asmeniui sukanka 25 metai. Pasibaigus saugojimo terminui, dokumentai sunaikinami.

30. Gimnazijos VGK atsako už įvertinimo, specialiojo ugdymosi ir (ar) švietimo pagalbos skyrimo dokumentų konfidencialumą.

31. Gimnazijos VGK informaciją apie mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius ir jų tenkinimą teikia suinteresuotoms institucijoms teisės aktų nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS

MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) INFORMAVIMO TVARKA

32. Mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai informaciją apie mokinio ugdymosi pažangą, pamokų, užsiėmimų, konsultacijų lankymą, elgesį tiesiogiai telefonu ar kitomis sutartomis priemonėmis informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) pagal poreikį.

33. Vaiko pagalbos specialistų, dirbančių su mokiniu, pokalbiai fiksuojami konsultacijų žurnaluose.

34. Specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) raštu atsisakius psichologo teikiamos pagalbos, skirta pagalba neteikiama.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

35. Gimnazija, atsižvelgdama į mokinio specialiuosius ugdymo(si) poreikius, užtikrina ugdymą(si) pritaikytoje ugdymo(si) aplinkoje, reikiamos švietimo pagalbos teikimą, aprūpinimą specialiosiomis mokymo priemonėmis ir ugdymui skirtomis techninėmis pagalbos priemonėmis.

36. Aprašu vadovaujasi visi Gimnazijoje dirbantys mokytojai bei specialistai.

37. Aprašas VGK bendru sutarimu gali būti koreguojamas ir tobulinamas.

38. 2020 m. birželio 30 d. Švietimo įstatymo pakeitimai: negalia ir specialiųjų ugdymosi poreikių turintys vaikai galės lankyti artimiausią jo gyvenamoje vietoje esančią bendrąją mokyklą ir bus priimami visiškai lygiais pagrindais su kitais mokiniais. Taip pat gerokai išsiplės pagalbos sistema mokyklose. Naujos Švietimo įstatymo nuostatos bus įgyvendinamos palaipsniui ir galutinai įsigalios nuo 2024 m. rugsėjo 1 d.

39. Jei vaikas turi nustatytus didelius ir labai didelius specialiuosius ugdymosi poreikius ir / arba mokosi integruotai, tai toks mokinys, siekiant gerinti ugdymosi sąlygas ir didinant mokytojo pagalbos prieinamumą, prilyginamas dviem mokiniams. Dėl to tokią klasę gali sudaryti mažiau vaikų, nei nustatyta Mokyklų tinklo kūrimo taisyklėse.
